

## Tretia kapitola

VEČER PRED AMANDINÝMI A LEOVÝMI  
JEDENÁSTYMI NARODENINAMI

„Čo ak padnem na hlavu?“ opýtam sa. „A potom na všetky ostatné časti tela?“ Predstavím si, že som na svojej zajtrajšej oslave s dolámanými kostami a oškretými kolenami. „Možno by som to nemala robiť.“

„Tentoraz nespadneš,“ slúbi Stephanie. „Musíš tento cvik zvládnuť pred zajtrajším konkurzom. No tak, som tvoja najlepšia kamarátka. Nenechala by som ťa spadnúť.“

„Keby si naozaj bola moja najlepšia kamarátka,“ poviem a našpúlím pery, „nenútila by si ma ísť na konkurz.“ Hrám o čas a ona to vie. Najradšej by som jej povedala: *Keby si bola moja najlepšia kamarátka, povedala by si mi, aby som radšej išla na talentovky do orchestra.* No obe vieme, že to by sa nikdy nestalo. Okrem toho, že spolužiaci orchester považujú za trápny, nikdy som na bicie nehrala inde ako v našom suteréne.

„No tak, Amanda. Stále ti to opakujem. Ak sa chceme kamarátiť s Menou a Heather a Jess, musíme sa dostať do tímu. A aby si sa dostala do tímu, musíš sa naučiť premet vzad. Bez pádu.“

Civiem na druhý koniec záhrady a telepaticky volám mamu, aby nám prišla povedať, že je neskoro a Stephanie musí ísť domov. No mama sa ešte nevrátila z práce. Na otca sa tiež nemôžem spoľahnúť. Je vnútri a upratuje po špagetách so syrom, ktoré si doprajeme vždy, keď je mama v práci dlhšie. Aj keby tu bol a videl by môj zúfalý pohľad, len by sa usmial a zakýval mi. Ocko je dobrák, ale veľa vecí mu nedochádza. Kylie je moja jediná nádej, čo znamená, že som odsúdená na záhubu. S Dustinom, chalanom od hlavy po päty oblečeným v značkových handrách, sa na verande snažia premeniť olovo na zlato alebo páchajú iný projekt na školskú súťaž mladých vedcov. Kylie s ním flirtuje a zvodne si okolo prsta obtáča prameň dlhých blond vlasov, ale Dustin si ju nevšíma. Je to ten druh chlapca, ktorému všetko oblečenie ladí a vlasy má vždy ostrihané, akoby práve vyšiel z kadernického salóna. Nevyzerá, že by niekedy v živote vyliezol na strom alebo si postavil bunker. Keby sme boli v paralelnom vesmíre, kde by mi staršia sestra venovala aspoň trocha pozornosti, možno by si všimla, že sa bojím, a prišla by mi na pomoc. Žiaľ, v tomto vesmíre ju viac zaujíma Dustin než ja.

Ešte chvíľu zdržujem. „A čo ak sa s Henou a Heather a Jess nechcem kamarátiť?“

Stephanie pokrúti hlavou. Odmietne mi na to odpovedať. Vzdychnem si. Dobre, dostala ma. Samozrejme, že sa s nimi chcem kamarátiť. Sú to najobľúbenejšie dievčatá v piatej triede. A ak sa nám podarí dostať sa do tímu, budeme mať zabezpečené spoločenské postavenie v šiestom ročníku.

Keďže mi nič iné nenapadne, ukážem si na brucho. „Podľa mňa mám prinízko ťažisko. Možno je pre mňa fyzicky nemožné urobiť premet vzad.“

Stephanie nakloní hlavu. „Tvoje čo je *kde*?“

Otvorím ústa, aby som jej to vysvetlila, ale len mávne rukou. „Nenúť ma počítat do troch. Keď sa dostanem k trojke, pôjdem za Kylie a prezradím, že si jej vlani v zime ukradla najobľúbenejší červený sveter a nechala si ho v autobuse.“

„Dobre, dobre!“ Posledný raz sa poobzerám, či je podložka na svojom mieste, zhlboka sa nadýchnem, pripažím ruky k hlave a potom nimi rýchlo švihnem. Pokrčím kolená a skočím vzad, kým si to stihnem rozmyslieť. V panike sa usilujem spomenúť si, čo ma Stephanie učila. Zakloniť sa, napnúť svaly na bruchu, držať paže čo najtesnejšie pri hlave a nájsť miesto, kam položím ruky. No vyzerá to, že čas plynie rýchlejšie ako inokedy, a než sa nazdám, ležím na zemi ako vrece zemiakov a čerstvo

pokosená tráva ma štekli na temene. Nejakým zázrakom som sa ocitla dobrého pol metra od podložky. Omráčená sa zadívam na tmavnúcu oblohu. „Ako mi to išlo?“

Stephanie sa posadí na päty vedľa mňa. „Nuž, aspoň že si si nič nezlomila.“

„Dobre, dievčatá!“ zakričí mama zo zadných dverí a zakýva nám, aby sme išli dnu. „Je čas skončiť. Amanda, musíš mi pomôcť s prípravou na zajtrajšiu oslavu.“

Jasné, *teraz* ma príde zachrániť. Nemohla prísť domov o päť minút skôr? Stephanie mi pomôže vstať a očistiť mi šaty od prachu a trávy. Mám ešte jeden deň, aby som sa naučila premet vzad. Nevyzerá to síce nádejne, ale nechcem sklamať Stephanie. Tento rok by bol oveľa ťažší, keby som ju nemala. Obídeme dom k príjazdovej ceste, kde má bicykel opretý o náš plot.

„Dnes večer na tom popracujem,“ poviem, keď si zapne prilbu. „Sľubujem.“

Pohľadom mi dá najavo, že mi neverí. „Prečo nepoprosíš Kylie, aby ti pomohla?“

Pokrútim hlavou a zamračím sa. „Má plné ruky práce. Usiluje sa prinútiť svojho spolužiaka z fyziky, aby ju pozval na siedmacký ples. No nezdá sa mi, že by sa jej darilo.“

„Komu by napadlo, že by také krásne dievča, ako je tvoja sestra, malo ťažkosti získať si nejakého chalana.“

Ani mne by to nenapadlo. Hovorí sa, že sa s Kylie podobáme, ale ak nezačnem čo najskôr rásť, vlasy mi odrazu

nezjemnejú a nepremenia sa na hodváb, a ako mávnutím čarovného prútika mi nezmiznú pehy, tak v trinástich nikdy nebudem vyzerat ako ona.

„Nepozval ju už Jonathan, čo býva na vašej ulici?“

„Hej, ale ona by s ním nikdy nešla. Stále sa hrá s legom.“

„To je zlé,“ prikývne Stephanie a prehodí nohu ponad sedadlo. „To by tvoju sestru na rebríčku suprovosti zhodilo aspoň o päť priečok. Uvidíme sa zajtra. Predčasne ti prajem všetko najlepšie k narodeninám!“

Zaprie sa do pedálov a odfičí. Zakričím za ňou: „Existuje aj rebríček suprovosti?“

Len mi zamáva a zakričí ponad plece: „Nezabudni trénovať!“

Vzdychnem si. Zaujímalo by ma, či sa ráta aj trénovanie v duchu. Poľahky si viem predstaviť, ako to dokonale zvládnem. No keď sa do toho zamotá gravitácia, dopadne to úplne inak než v mojich predstavách.

Keďže nechcem ísť okolo Kylie a pána Dokonalého, vyberiem sa cez predné vchodové dvere. Mama si oprela preplnenú aktovku o schody a len tak-tak sa o ňu nepotknem. Odkedy ju povýšili na manažérku, má čoraz väčšiu aktovku a stále menej času. Viem, že musí pracovať, ale špagety so syrom a saláma mi už lezú na nervy.

„Nech sa páči, Amanda,“ povie a vyjde spoza rohu z kuchyne. Stále je oblečená v sivom kostýme. V jednej

ruke drží lepiacu pásku a v druhej hrubú rolku červeného krepového papiera. Hodí mi papier. „Pozri, čo som našla na červený koberec. Nie je to dokonalé?“

Nasilu sa usmejem. Prečo som pristala na večierok v duchu hollywoodskych filmov?

„Ocko už rozvešal filmové plagáty a všade roztrúsil zlaté hviezdičky, takže keď rozprestrieme tento koberec, musíme už len rozložiť papierové tanieriky a poháre a nafúkať balóný.“

Kráčam za ňou do suterénu, kde vezme vrecko s odpoveďami na pozvánky, ktoré nám prišli poštou.

„Vyzerá to tak, že príde pätnásť detí,“ oznámi mi a rozloží ich v rukách ako karty. „To je úctyhodné číslo.“

Myslela to tak, že je to úctyhodné číslo vzhľadom na to, že nie som jediné dieťa v škole, ktoré má zajtra oslavu. Jeden z papierikov ma upúta, vytiahnem ho z kôpky a ukážem jej ho.

„Poslala si pozvánku aj Leovi?“ opýtam sa obviňujúcim tónom.

Nakloní sa a napraví plagát filmu *Medzi nami dievčatami*, ktorý sa začal odliepať zo steny.

„Mami?“

„Dobre, áno, pozvala som ho. Ako by som to mohla neurobiť?“

Nahnevane zaškrípem zubami. „Nepamätáš sa, čo mi urobil vlani?“

„Samozrejme, že áno, zlatko, ale možno, nuž, možno si zareagovala trochu prehnane.“

Zamyslím sa, či sa mám rozplakať, alebo začať vrieskať, ale ani jedno by mi nepomohlo, necítila by som sa lepšie, navyše druhá možnosť by mi vyslúžila domáce väzenie. Napočítam v duchu do desať, potom pokrčím odpoveď na pozvánku a hodím ju do koša. „Podme sa pripraviť na oslavu, dobre?“

Mama prikývne. „Dúfam, že sa pokúsiš urobiť všetko pre to, aby si si narodeniny vychutnala,“ zasmeje sa a skloní sa, aby rozvinula rolku červeného papiera. „Jedenást máš predsa len raz.“

„Vďakabohu,“ zamrmlm.

\* \* \*

Keď náš suterén vyzerá najviac hollywoodsky, ako je to možné, vyberiem sa do svojej izby. Na posteli mám pripravený kostým, ktorý mama požičala z požičovne, lebo nemala čas nejaky mi ušiť. Očividne je v júni nedostatok halloweenovských kostýmov, lebo práve hľadím na modro-biele šaty, ligotavé červené topánky a prútený košíček. Som Dorotka z *Čarodejníka v krajine Oz*. Podvedome ma strasie. *Čarodejník z krajiny Oz* mi vždy naháňal hrôzu. Tie príšerné lietajúce opice! Prečo som nemohla byť napríklad Fiona zo *Shreka* alebo ešte radšej to

dievča z *Fantastickej štvorky*, ktoré sa vie zneviditeľniť? Keby som bola neviditeľná, nikto by si nevšimol môj útek z vlastnej oslavy.

Prehodím šaty cez stoličku pri písacom stole a pristihnem sa, ako sa dívam na spodnú zásuvku. Tú, ktorú mám už rok zamknutú. Vnútri je len jedna vec – môj album s fotkami z narodeninových osláv. Každý rok doň mama vloží jednu fotku. Kedysi som si ho veľmi rada prezerala, ale po minulom roku som ho zamkla. Bolo pritažké vidieť ho každý deň na poličke. Otvorím hornú zásuvku a zalovím na jej konci. Nájdem malý strieborný kľúč a obrátim ho v dlani. Kým si to stihnem premyslieť, odomknem zásuvku, vyťahnem album a hodím sa na posteľ. Prejdem rukami po žltom obale s obrázkom usmievajúcej sa pastelovozelenej žaby. Nevie, prečo mama vybrala tento žabací album namiesto hocijakého iného.

A tu je rekapitulácia.

Prvé narodeniny: Otvorím album na prvú fotku a musím sa usmiať. Sme tam, naaranžovaní pred veľkým bielym nafukovacím hradom. Leo s kučeravou hlavou (teraz sa strihá nakrátko) a ja v ružových sviatočných šatočkách s palcom v ústach. Je ťažké uveriť, že keby sa vtedy v narodeninovom hrade nepomýlili, s Leom by sme ďalších desať narodením neoslavovali spolu. Kedysi som si myslela, že máme obrovské šťastie, ale po tom, čo sa stalo minulú narodeniny, si nie som taká istá.



Druhé narodeniny: Leo drží tamburínu a jeho ruka je len rozmazaná šmuha, lebo si ňou práve udrel o bok. Ja držím bubnové paličky a šialene sa usmievam. Dokonca už vtedy som zbožňovala bubny. Ocko mi povedal, že sa mi na našej oslave nazvanej Hudobnícke detičky usilovali podstrčiť aj iné nástroje, ale ja som odmietala pustiť paličky.

Tretie narodeniny: S Leom kľačíme vedľa kozy a ruky máme položené na jej chrbte. Ten deň je jednou z mojich prvých spomienok. Stratilo sa jedno zajačie mláďatko a ja som plakala, ale potom ho Leo našiel schúlené spinkať v modrej plastovej miske na zmrzlinu. Neskôr o tom napísal svoju prvú báseň. Raz som počula, ako moja mama nazvala jeho rodičov „prerastení hipisáci“, lebo si na záhrade pestujú zeleninu a podporujú syna, aby písal básne.

Štvrté narodeniny: Úchvatný Marvin vyťahuje z Leovho ucha čarovný prútik. Leove ústa zamrzli v užasnutom „vau“. Som vedľa neho, tleskam a uprene hľadím na kúzelníka. Tesne predtým, ako Leova mama rozrezala našu tortu, vyletela z Marvinovho klobúka holubica. Spoznávam väčšinu hostí na fotografii. Vrbová Vieska je malé mesto, takže na našu oslavu každý rok chodili tie isté deti. Teraz je, samozrejme, všetko inak.

Piate narodeniny: Leo sa usmieva a drží vlastnoručne namaľovaný kvetináč. Ja mám skrivenú tvár, lebo sa

mi nepáči, ako dopadol môj. Žena, ktorá vlastnila Hrnčiarске štúdio pre tvorivé deti, do nich ešte nedala zem ani semienko, o ktorom som bola presvedčená, že nikdy nevyrastie. No semienko *vyrástlo*. V skutočnosti sa mu darilo ďalších päť rokov až do večera, keď som oslavovala desiate narodeniny. Rýchlo obrátim stránku.

Šieste narodeniny: Bowling! S Leom hrdo držíme gule. Ja mám ružovú, on zelenú. Nevážia viac ako nafukovacie lopty. Za nami vidím nárazníky, ktoré pristavili, aby sa nám gule neskotúľali mimo dráhy. Mesiac predtým sa do mesta prisťahovala Stephanie, takže je na našej oslave prvý raz. Odvtedy sme všetko podnikli traja.

Siedme narodeniny: Gymnastika! Predstavte si to. S Leom visíme na kladine a robíme sa, že padáme. Vtedy mi ešte gymnastika celkom išla. Spolu sme boli nebojácni – hojdali sme sa na kruhoch, vyskakovali sme na kozu a skákali z nej. V pozadí vidím Stephanie a Ruby Gordonovú. Majú ruky nad hlavou a chystajú sa robiť premet vzad. Keby som teraz súrne nepotrebovala pomoc, Stephanie by dnes večer trénovala s Ruby.

Ôsme narodeniny: Diskotéka! Mám veľkú viacfarebnú parochňu a Leo má zrkadlové slnečné okuliare a dúhovú froté čelenku. Podľa našich rodičov sa ľudia takto obliekali v sedemdesiatych rokoch. Sme na parkete v kultúrnom dome vo Vŕbovej Vieske a zvrátame sa v rytme KC and the Sunshine Band.

Deviate narodeniny: Pláž! V ten rok bolo na začiatku júna teplo, a tak nás rodičia všetkých zobrali na pláž, ktorá je asi hodinu cesty od nášho mesta. Na fotke som ja a Stephanie, ako Lea zakopávame po krk do piesku. V skutočnosti ležal, ale na fotke to vyzerá, akoby stál. Má na sebe svoj trápny klobúčik s nápisom: „Pokračuj v pokračovaní.“

Nemusím obracať stránku, aby som zistila, že tam nie je fotka z našich desiatych narodenín.

Oslavu sme mali u Lea doma. Jeho mama dom vyzdobila ako strašidelný zámok v Disneylande. Urobila strašidelný labyrint, v ktorom sme mali hľadať rôzne stopy, aby sme sa dostali von. Kým som sa vybrala do labyrintu, vybehla som na poschodie, lebo som potrebovala ísť na záchod. Keď som prechádzala okolo Leovej izby, počula som, že je dnu aj s niekoľkými kamarátmi. Nieкто vyslovil moje meno, tak som zastala. Pritisla som sa k stene, aby som zachytila o čom sa zhovárali.

„Počuj, človeče, prečo máš ešte stále oslavy s babou?“ opýtal sa Vinnie Prinz. „Je to fakt trápne.“

Zadržala som dych.

Leo odpovedal: „Hej, viem, že je to blbé. Mama ma núti.“

Zapojil sa ďalší chlapec. „Nemôžeš jej prosto povedať, že nechceš? Akože, bratku, sú to *tvoje* narodeniny.“

Inokedy by som len prevrátila očami nad osloveniami typu „človeče“ a „bratku“, ale bola som príliš šokovaná.

„To neva,“ odvetil Leo nevýrazným hlasom. „Navyše by som nechcel nahnevať Amandu. Ak ste si nevšimli, nemá veľa kamarátov.“

To mi stačilo. Zišla som dole a vybehla von tak rýchlo, že si najprv nikto nevšimol, že som odišla. Rodičia ma našli plakať na schodoch pred našim domom. V ten večer som vypratala z izby všetko, čo mi pripomínalo Lea. Najprv som sa zbavila ručne maľovaného kvetináča. Vyhodila som ho von oknom. Počula som, ako s buchnutím dopadol do kríkov pod oknom. Potom som pozbierala všetky mikiny, čo som si požičala, cédečka s hudbou, ktoré mi napálil, komiksy, čo mi dal, lebo stále žartoval, že superhrdinovia v nich sú ako my dvaja. Všetko som nahádzala do škatule a vytlačila som ju na chodbu. Chcela som z okna vyhodiť aj album, ale v tej chvíli prišla mama a presvedčila ma, aby som ho radšej zamkla do zásuvky.

Leo najprv nevedel, prečo som odišla ani čo ma tak nahnevalo. Moja mama nakoniec povedala jeho mame, čo som počula. Od toho večera som s ním neprehovorila ani slovo.

Po tomto výlete do spomienkova som sa cítila ešte horšie, a tak som zavrela album a odložila ho späť do zásuvky. Možno sa doň pozriem o ďalších jedenásť rokov. Možno to potom už nebude tak veľmi bolieť.

Hodím sa do pyžama a vyberiem sa do kúpeľne, aby som si umyla zuby. Prejdem okolo Kylinej izby. Telefonuje.

Má akýsi stiahnutý hlas. No keď vyjde z izby, bez povšimnutia prejde okolo mňa a pohodí vlasmi, akoby ju nič na tomto svete netrápilo.

Po najrýchlejšom vyčistení zubov v histórii ľudstva vypnem svetlo a vlezem do postele bez toho, aby som si niečo prečítala. O niekoľko hodín budem mať jedenásť. To je nové desaťročie. Dívam sa na kvety, ktoré sme s mamou namaľovali pred niekoľkými rokmi na strop. Osvetľuje ich mesačný svit. Usmejem sa. Zajtra k nám príde pätnásť deciek, ktoré sa rozhodli zúčastniť radšej na mojej oslave ako na Leovej. Hoci si budem musieť navliecť kostým Dorotky, budem sa zabávať. Koniec koncov má mama pravdu. Jedenásť mám len raz.

Kiežby som však neoslavovala sama.